

**ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ (ΚΔ)
ΤΩΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ-ΤΡΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ (ΕΕΥ)
ΤΟΥ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ (ΠΣΕΥ (1))**

Εισαγωγή

Ο Κώδικας Δεοντολογίας του/της Επισκέπτη Υγείας (Ε.Ε.Υ.) διατρέπει το ηθικό και δεοντολογικό περιεχόμενο των καθηκόντων του/της, όπως αυτά ορίζονται στη νομοθεσία περί επαγγελματικών δικαιωμάτων. Οι αναφορές στον παρόντα ΚΔ είναι σύμφωνες με το ΠΔ 351/1989 **(2)**. Συνιστά πλαίσιο αρχών διασφάλισης της πρόθεσης του/της Ε.Ε.Υ. να ενεργεί ηθικά με σαφή τρόπο και να ορίζει τις υποχρεώσεις του/της, αξίες, καθήκοντα, αρετές **(3)** και κατευθύνσεις στο πεδίο των Υπηρεσιών Υγείας, φροντίδας, περίθαλψης, μέριμνας και πρόνοιας. Συντάχθηκε για να προστατεύσει τόσο τους χρήστες/λήπτες υπηρεσιών υγείας από καταχρηστική συμπεριφορά ή κακομεταχείριση ΕΕΥ συμβούλους, όσο και για να προασπίσει το επάγγελμα της (προ)αγωγής υγείας και συμβουλευτικής από την κρατική παρέμβαση και να ενισχύσει τις αξιώσεις του επαγγελματικού σώματος ως προς ένα συγκεκριμένο τομέα επαγγελματικής ειδίκευσης. Ο ΚΔ προβάλλει στη κοινωνία ότι ο οίκος της (προ)αγωγής υγείας και συμβουλευτικής διοικείται ορθά και οι ΕΕΥ μπορούν να παρέχουν αξιόπιστα τις επαγγελματικές τους υπηρεσίες.

Ο/Η ΕΕΥ ενεργεί με βάση:

- α) την παρεχόμενη προπτυχιακή εκπαίδευση, την άσκησή του/της για την απόκτηση τίτλου ΕΕΥ και τη συνεχιζόμενη του/της εκπαίδευση,
 - β) την πείρα και τις δεξιότητες που αποκτά κατά την άσκηση της επιστήμης του/της και
 - γ) τους κανόνες της τεκμηριωμένης και βασισμένης σε ενδείξεις επιστήμης της (προ)αγωγής υγείας και κοινοτικής υγείας.
 - δ) το προσωπικό διαισθητικό, ηθικό συλλογισμό και κρίση
- Σε περιπτώσεις όπου ούτε η προσωπική διαίσθηση, ούτε ο ΚΔ μπορούν να προσφέρουν λύση σε ένα ηθικό θέμα/δίλημμα, οι ΕΕΥ χρειάζεται να προστρέξουν σε γενικότερες φιλοσοφικές ή ηθικές αρχές.

Ο/Η Ε.Ε.Υ. κατά την άσκηση του επαγγέλματός του/της, θέτει ιδανικά επαγγελματικά επίπεδα και ορίζει την περιγραφή της επιθυμητής συμπεριφοράς έναντι πληθυσμιακών ομάδων, ατόμων, οικογενειών, τις σχέσεις Ε.Ε.Υ. μεταξύ τους, με συνεργάτες, τη θέση του ρόλου του/της Ε.Ε.Υ. στην έρευνα.

Ο χώρος ευθύνης και ενδιαφέροντος του/της Ε.Ε.Υ. είναι η άσκηση (προ)αγωγικών, προληπτικών συμβουλευτικών και εν γένει ενεργειών φροντίδας υγείας στο πεδίο της πρωτοβάθμιας υγείας, της δημόσιας και κοινοτικής υγείας.

Η ηθική και δεοντολογική υποχρέωσή του/της να παρέχει υπηρεσίες υγείας, αυτοδύναμα ή σε συνεργασία με διεπιστημονική και διεπαγγελματική ομάδα, αναφέρεται στην σταθερά της αποφυγής και περιορισμού μεταδοτικών και κοινωνικών νοσημάτων, καθώς και βλαπτικών παραγόντων υγείας στον πληθυσμό. Η υποχρέωση αυτή απορρέει από την Ιπποκρατική αρχή του **μη βλάπτειν**. Η εφαρμογή του ΚΔ, για κάθε Ε.Ε.Υ.,

καθορίζει τις υποχρεώσεις του/της για αποφυγή φυσικής και συναισθηματικής ταλαιπωρίας των αποδεκτών / χρηστών των υπηρεσιών του/της. Ο/Η Ε.Ε.Υ. οφείλει να κατανοεί τον ρόλο του/της ως λειτούργημα και να παρέχει αυθεντική φροντίδα υγείας, να προστατεύει και να προάγει όλα τα δυνατά μοντέλα επίτευξης αυτής.

Η συναφής **αρχή της ωφέλειας** του υγιούς ή του ασθενή και του πληθυσμού της κοινότητας προσβλέπει στην πρόληψη βλάβης από την παροχή των υπηρεσιών του/της Ε.Ε.Υ..

Ο/Η Ε.Ε.Υ. ως βασικό μέλος της ομάδας (προ)αγωγής υγείας προκειμένου να δραστηριοποιηθεί επαγγελματικά σέβεται το **δικαίωμα της αυτονομίας (4)** και την ενισχύει, ώστε να καταστήσει το άτομο ικανό να πάρει αποφάσεις για την υγείας του.

Ο/Η Ε.Ε.Υ. έχει την ευθύνη να προάγει κοινωνική δικαιοσύνη σε ατομικό και κοινοτικό επίπεδο, σύμφωνα με την **αρχή της δικαιοσύνης**, είτε προσφέροντας κατάλληλες υπηρεσίες σε όλους με ίδιες και ίσες ευκαιρίες σε προγράμματα/ παρεμβάσεις/ δράσεις (προ)αγωγής υγείας, είτε αντιμετώπιζοντας όλες τις μορφές ανισοτήτων.

Ο παρών κώδικας υποδεικνύει και εξυπηρετεί τους ακόλουθους ειδικούς σκοπούς:

1. Τον καθορισμό πλαισίου πειθαρχίας.
2. Τον προσδιορισμό ορίων επαγγέλματος – Συνεργασία.
3. Την ενημέρωση του κοινού για το ηθικό και δεοντολογικό

πλαίσιο εργασίας του/της ΕΕΥ, των υποχρεώσεων και των αρμοδιοτήτων ως λειτουργού - επαγγελματία υγείας.

(1) Οι αναφορές στον φορέα ΠΣΕΥ είναι ενδεικτικές με βάση τη σημερινή κατάσταση. Σε περίπτωση αλλαγής του φορέα αναφοράς, αυτόματα αυτός και θα αποτελεί τον αναφερόμενο του Κώδικα Δεοντολογίας (ΚΔ).

(2) Σε περίπτωση νομοθετικών επικαιροποιήσεων που αφορούν την άσκηση του επαγγέλματος του/της Ε.Ε.Υ. αυτόματα προσαρμόζεται και ο ΚΔ.

(3) Οι αξίες δηλώνουν το πρωταρχικό καλό ή το στόχο που υιοθετείται από το επάγγελμα. Τα καθήκοντα συνήθως είναι στη φύση τους και περιλαμβάνουν το σεβασμό για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, τη διαφύλαξη του αυτεξούσιου και την τήρηση του απορρήτου. Οι αρετές σε ένα κώδικα μπορούν να περιλαμβάνουν τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας/προσωπικά ποιοτικά στοιχεία που είναι επιθυμητά για τα μέλη της επαγγελματικής ομάδας ως απόρροια προσωπικής δέσμευσης και περιλαμβάνουν την ενσυναίσθηση, την ειλικρίνεια, την ακεραιότητα, την ευκαμψία, το σεβασμό, την ταπεινοφροσύνη, την επιτηδειότητα, την ακριβοδικία, τη σοφία, το θάρρος.

(4) Ο σεβασμός του δικαιώματος της αυτονομίας και η ενίσχυση αυτού περιλαμβάνει τις έννοιες της αυτοδυνάμωσης, αυτοαποτελεσματικότητας, αυτογνωσίας και συνηγορίας.

1. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΠΕΙΘΑΡΧΕΙΑΣ

1.1. Γενικές αρχές

Τα άρθρα του παρόντος ΚΔ αποτελούν τις προτεινόμενες αρχές δεοντολογίας για όλα τα εγγεγραμμένα μέλη του ΠΣΕΥ. Κάθε μέλος του ΠΣΕΥ ενημερώνεται για τον ΚΔ με την εγγραφή του.

Άρθρο 1: Αποστολή Ε.Ε.Υ.

Η βασική ευθύνη του/της Ε.Ε.Υ. είναι πολλαπλή:

- Η (προ)αγωγή υγείας, η συμβουλευτική υγείας και η εν γένει προάσπιση της υγείας. Η ευθύνη στους τομείς αυτούς μπορεί να περιλαμβάνει και τον συντονισμό, πλην των ιατρικών υπηρεσιών εφόσον αυτό ορίζεται από κείμενες διατάξεις και ηθικές κατευθυντήριες οδηγίες.
- Η πρόληψη και η αντιμετώπιση λοιμωδών και κοινωνικών νοσημάτων.
- Οι ολοκληρωμένες συμβουλευτικές δράσεις διατήρησης της φυσικής και ψυχικής υγείας σε ατομικό ή/ και πληθυσμιακό επίπεδο.
- Η διατήρηση και προστασία ασφαλούς και υγιούς περιβάλλοντος των κοινοτικών κέντρων και των δομών μέριμνας των ΟΤΑ από πλευράς βλαπτικών παραγόντων.

Άρθρο 2:

- Όλες οι παρεχόμενες πράξεις και υπηρεσίες του/της έχουν πυρήνα την αναγνώριση του πολίτη ως βιοψυχοκοινωνική οντότητα, στην κοινότητα, στο σχολείο, στον χώρο απασχόλησης και σε κοινωνικές δομές.
- Ο/Η Ε.Ε.Υ. οφείλει να ενεργεί και να στηρίζεται στην αρχή της ηθικής δέσμευσης, της κοινωνικής αλληλεγγύης και της καθολικής χρησιμότητας και ωφέλειας. Κάθε Ε.Ε.Υ. πρέπει να λειτουργεί με πλήρη επιστημονική και συνειδησιακή ελευθερία, σεβόμενος την ανθρώπινη αξιοπρέπεια.
- Οφείλει να προστατεύει το έννομο αγαθό της υγείας, σε συνδυασμό με το προστατευτικό περί αυτού πλαίσιο.
- Οφείλει να αναγνωρίζει την υγεία ως πόρο για την καθημερινή ζωή του πολίτη και όχι ως σκοπό ζωής και παράλληλα το δικαίωμα του πολίτη στην υγεία ως προσωπική επιλογή.
- Οφείλει να διαφυλάττει τα ατομικά δικαιώματα του πολίτη – χρήστη υπηρεσιών υγείας και να αποτρέπει με κάθε δυνατό μέσο οποιαδήποτε μορφή παραβίασής τους. Οφείλει να ασκεί το επάγγελμα του/της χωρίς φυλετικές, κοινωνικές, εκπαιδευτικές, νομικές, οικονομικές, θρησκευτικές, γεωγραφικές διακρίσεις και προκαταλήψεις. Οφείλει ο/η Ε.Ε.Υ. να διατηρεί με τις δυνάμεις του/της την τιμή, τις αξίες και τις παραδόσεις του λειτουργήματός του/της. Ο/Η Ε.Ε.Υ. προασπίζει με κάθε νόμιμο μέσο και τρόπο την επιστημονική του/της ταυτότητα και

αξιοπρέπεια και διατηρεί το δικαίωμα και την υποχρέωση να ενημερώνει τον ΠΣΕΥ σε περίπτωση που αυτή προσβάλλεται.

- Οφείλει να αντιλαμβάνεται το επάγγελμά του/της ως λειτουργήμα και να το ασκεί με ευσυνειδησία και αξιοπρέπεια.

1.2. Καθήκοντα Ε.Ε.Υ. προς τον ΠΣΕΥ

Άρθρο 3:

- Κάθε Ε.Ε.Υ. οφείλει να γνωρίζει πλήρως τους νόμους και κανονισμούς, τα όριά του, τις συνεργασίες με λειτουργούς υγείας και μέριμνας που διέπουν την άσκηση του επαγγέλματός του/της.
- Οφείλει να σέβεται τις κατευθυντήριες οδηγίες των συλλογικών οργάνων του κλάδου και δικαιούται τον σεβασμό από αυτά.
- Ο/Η Ε.Ε.Υ. ευθύνεται για την ενημέρωση, τον εκσυγχρονισμό των γνώσεων και εφαρμογών της επιστήμης του/της. Ο ΠΣΕΥ ως θεσμικό όργανο της δημόσιας υγείας συμβάλει στην επαγγελματική επάρκεια των εγγεγραμμένων μελών του.
- Κάθε Ε.Ε.Υ. σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις (Υ.Α. Γ4α/Γ.Π. 100714 - ΦΕΚ 3477 23-12-2014) να είναι μέλος του ΠΣΕΥ, εφόσον ο διορισμός του/της απαιτεί πτυχίο Ε.Ε.Υ. σε όλους ανεξαιρέτως τους τομείς εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων και της ιδιωτικής άσκησης του επαγγέλματος.
- Κάθε Ε.Ε.Υ. οφείλει να ανταποκρίνεται ως μέλος στις υποχρεώσεις του/της οι οποίες προβλέπονται από την ως άνω Υ.Α. και τον εσωτερικό κανονισμό του ΠΣΕΥ.

1.3. Εχεμύθεια - Απόρρητο Ε.Ε.Υ.

Άρθρο 4:

- Το απόρρητο του/της Ε.Ε.Υ. είναι έννομο αγαθό που απολαμβάνει την μέγιστη προστασία και πρέπει να εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον του ανθρώπου. Λειτουργεί με σεβασμό στους κανόνες της αμεροληψίας, της αποτελεσματικότητας και της διαφάνειας, προς όφελος του κοινού και όχι προσωπικού συμφέροντος.
- Η επαγγελματική διαχείριση της υποχρέωσης εχεμύθειας αφορά την προστασία προσωπικά ταυτοποιήσιμων και ευαίσθητων πληροφοριών -είτε αυτές προ(σ)φέρθηκαν άμεσα, είτε έμμεσα μέσω εξαγωγής συμπεράσματος του/της συμβούλου ΕΕΥ-από κάθε εξουσιοδοτημένη αποκάλυψη.

- Κάθε πράξη Ε.Ε.Υ. προς χρήστη/λήπτη υπηρεσιών υγείας , πρέπει να τηρείται μυστική, σύμφωνα με επιθυμία του/της.
 - Η προηγούμενη συναίνεση των χρηστών/ληπτών υπηρεσιών υγείας απαιτείται εάν πρόκειται να τους παρακολουθήσουν τρίτοι, να καταγραφούν με μηχανικό μέσο ή να χρησιμοποιηθούν προσωπικά ταυτόσημες αποκαλύψεις για εκπαιδευτικούς σκοπούς.
 - Σε περίπτωση ομαδικής συμβουλευτικής , ο/η σύμβουλος ΕΕΥ πρέπει να θέσει κάποιο κανονιστικό πρότυπο εχεμύθειας όσον αφορά τις αποκαλύψεις όλων όσων συμμετέχουν στην ομάδα.
 - Το απόρρητο για τον/την Ε.Ε.Υ. είναι μια σταθερά στο πεδίο των καθηκόντων του/της. Αυτό μπορεί να αναφέρεται σε συμβάντα υγείας σχετιζόμενα με δημόσιες πληροφορίες δημόσιας υγείας ή πρόσωπα, υγιείς ή ασθενείς (π.χ. λοιμώδη νοσήματα, ενδημίες, κοινωνικά νοσήματα, πρόσωπα εκδιδόμενα επ' αμοιβή κ.τ.λ.).
 - Ο/Η Ε.Ε.Υ. τηρεί εχεμύθεια και σεβασμό για κάθε πληροφορία που κατέχει και αφορά ασθενή ή υγιή σε σχέση με διαγνωστικό εύρημα ή βιομετρικό στοιχείο .
- Ο/Η ΕΕΥ τηρεί και διαφυλάσσει, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, τα δεδομένα τα οποία περιλαμβάνουν το ιστορικό υγείας, το σχέδιο (προ)αγωγής υγείας με τις εξατομικευμένες ή/και κοινοτικές παρεμβάσεις, και, γενικότερα, πληροφορίες που αφορούν στον χρήστη υπηρεσιών υγείας.
 - Τα αρχεία της συμβουλευτικής σχέσης, μεταξύ των οποίων οι σημειώσεις συνεντεύξεων, τα στοιχεία των δοκιμασιών , η αλληλογραφία, οι καταγραφές με μηχανικό μέσο, τα αποθηκευμένα ηλεκτρονικά δεδομένα, και άλλα τεκμήρια πρέπει να θεωρούνται επαγγελματικές πληροφορίες προς χρήση στη συμβουλευτική και όχι μέρος των αρχείων του οργανισμού εργασίας του/της συμβούλου ΕΕΥ, εκτός αν ορίζει αλλιώς η πολιτειακή νομοθεσία. Η αποκάλυψη σε τρίτους του συμβουλευτικού υλικού είναι απαραίτητο να λαμβάνει χώρα ύστερα από την εκπεφρασμένη συγκατάθεση του συμβουλευόμενου.
 - Η πρακτική της συμβουλευτικής εξαρτάται από το κατά πόσο κατακτάται και τιμάται η εμπιστοσύνη των χρηστών/ληπτών **(5)**.
 - Ο/Η ΕΕΥ πρέπει να διασφαλίζει ότι τηρούνται ακριβή και συναφή αρχεία με εμπιστευτικότητα των δεδομένων των αποδεκτών των υπηρεσιών του/της. Τα δεδομένα πρέπει να αποκτώνται και να υφίστανται επεξεργασία με έντιμο τρόπο, για ειδικούς, σαφείς και νομότυπους σκοπούς και σύμφωνα με τις αρχές της προστασίας δεδομένων. Καταστρέφονται αρχεία σε συμμόρφωση με τους εθνικούς νόμους και τις ισχύουσες πολιτικές.

- Ο/Η ΕΕΥ τηρεί με ασφάλεια όλα τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα κατά εφαρμογή των διατάξεων του αρθρ. 10 του Ν.2472/1997 & του Ν. 3235/2004 που αφορούν τους χρήστες υπηρεσιών υγείας. Σε περίπτωση διατήρησης ηλεκτρονικών δεδομένων, οφείλει να τηρεί τις προβλεπόμενες ειδικές ασφαλιστικές μεθόδους . Η εχεμύθεια που αφορά το επαγγελματικό απόρρητο άρτε για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας και κατόπιν Εισαγγελικής παραγγελίας. Σε κάθε περίπτωση ο/η Ε.Ε.Υ. φέρει το βάρος της απόδειξης της άποψής του/της ή της πράξης του/της σε περίπτωση άρσης του απορρήτου .
- Διαβιβάζει δικαιολογημένα σε τρίτους τα προσωπικά δεδομένα του χρήστη, κατόπιν συγκατάθεσης του ή όταν αυτό απαιτείται με νομοθετημένες διατάξεις και τηρεί σχετικά αρχεία. Η διαβούλευση με άλλους επαγγελματίες πρέπει να χρησιμοποιείται όπου είναι δυνατόν. Η ανάληψη ευθύνης για τη συμπεριφορά του χρήστη/λήπτη υπηρεσιών πρέπει να γίνεται ύστερα από σοβαρή περίσκεψη. Ο χρήστης/λήπτης υπηρεσιών είναι απαραίτητο να προβαίνει στην εκ νέου ανάληψη της ευθύνης του όσο το δυνατό γρηγορότερα. .
- Οφείλει να σέβεται και να συμμορφώνεται με τους κανόνες και τις οδηγίες της βιοηθικής.
- Η κοινοποίηση εργαστηριακών ή άλλων αποτελεσμάτων υγείας σε ανήλικα ή σαφώς διαπιστωμένα ανίκανα να κρίνουν άτομα, πρέπει να γίνεται με διαφάνεια και ενημέρωση της αρμόδιας αρχής, ή των γονέων – κηδεμόνων αυτών και δικαστικών συμπαραστατών, εκτός από τις περιπτώσεις που τα αποτελέσματα υποβάλλονται στα πρακτικά δημόσιων αρχών.
- Σε κάθε παράβαση του απορρήτου, προβλέπεται ποινή με διάταξη του άρθρου 371 Π.Κ. και 400 Κ.Πολ.Δ. και 212 Κ.Π.Δ. Παράλληλα τηρείται η εφαρμογή των άρθρων 12 έως 16 του ΠΣΕΥ (Υ.Α. Γ4α/Γ.Π. 100714 - ΦΕΚ 3477 23-12-2014).

(5) Η διατήρηση της εμπιστοσύνης απαιτεί: μέριμνα για την ποιότητα της ακρόασης και επίδειξη σεβασμού στους χρήστες/λήπτες υπηρεσιών υγείας, πολιτισμικά πρόσφορους τρόπους επικοινωνίας που να χαρακτηρίζονται από αβρότητα και σαφήνεια, σεβασμό για την ιδιωτικότητα και την αξιοπρέπεια, αταλάντευτη συμμόρφωση με τη συγκατάθεση του χρήστη/λήπτη και την υποχρέωση εχεμύθειας.

Άρθρο 5:

- Σε περίπτωση που εντοπίζει αυτοκτονικές τάσεις σε ψυχικά ασθενή δύναται να άρει το απόρρητο και να αναφερθεί αρμοδίως.
- Σε περίπτωση δήλωσης λοιμώδους και μεταδοτικού νοσήματος από τον ίδιο τον ασθενή να τηρούνται οι προβλεπόμενες κατά περίπτωση διαδικασίες.

2. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΟΡΙΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ - ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

2.1. Αρχές ηθικής και δεοντολογίας - Υποχρεώσεις προς τον πολίτη

Άρθρο 6:

Η ηθική του επαγγέλματος επιβάλλει στον/στην κάθε Ε.Ε.Υ. να παρέχει τις υπηρεσίες του/της σε κάθε πολίτη ανεξάρτητα από εθνικότητα, φυλή, χρώμα, φύλο, θρησκεία, γενετήσιο προσανατολισμό, ιδεολογικό και κοινωνικο-οικονομικό επίπεδο και πολιτιστικά - πολιτισμικά χαρακτηριστικά.

Άρθρο 7:

- Δύναται να αρνηθεί επαγγελματική ανάθεση, ενυπόγραφα, που θέτει σε καταστάσεις σύγκρουσης συμφερόντων με τον πολίτη, ακόμα και αν αυτή είναι σε γνώση του πολίτη και απαιτεί να επωφεληθεί.
- Ομοίως δύναται να πράξει για επαγγελματική έγγραφη ανάθεση που ορίζεται με εντολή προϊστάμενης διοικητικά αρχής του/της και δεν συνάδει με τα επαγγελματικά του/της καθήκοντα.

Άρθρο 8:

- Κάθε πράξη που διενεργεί ο/η Ε.Ε.Υ. κατά υπόδειξη ή μη των ανώτερα ιεραρχικά προϊστάμενων του/της διατηρεί την ηθική της αυτοτέλεια, καθώς και την αστική ευθύνη της διενέργειάς της από αυτόν/αυτήν. Κάθε τέτοια πράξη ως προς την εκτέλεσή της φέρει την υπογραφή του/της .
- Οφείλει να παρέχει περιπτωσιολογικά υπηρεσίες του/της σε οποιαδήποτε πλαίσιο εντός των ορίων ευθύνης του/της και με τη υπηρεσιακή δέσμευση να εκδώσει τη σχετική έγκριση .
- Ο σχεδιασμός και τα αποτελέσματα της επαγγελματικής του/της δραστηριότητας πρέπει να τεκμηριώνονται με έγγραφα ή πορίσματα αρμόδιων φορέων και να αποτυπώνονται αναλόγως.

Άρθρο 9:

Ο/Η Ε.Ε.Υ. απέχει κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του/της, κάθε πράξης ή παράλειψης που είναι πιθανό να οδηγήσει σε υπόνοια ότι καταφεύγει σε παραπλάνηση ή εξαπάτηση του αποδέκτη των υπηρεσιών του/της ή των οικείων του.

2.2. Ηθικοί και δεοντολογικοί κανόνες του/της Ε.Ε.Υ. στην Κοινότητα

Άρθρο 10:

- Ο/Η Ε.Ε.Υ. οφείλει να ενεργεί πάντα με γνώμονα την προαγωγή και εν γένει την διασφάλιση της υγείας της κοινότητας **(7)** και τα συμφέροντα υγιών ή ασθενών. Για την ορθότερη άσκηση του ρόλου του/της, ο/η Ε.Ε.Υ. οφείλει να αναπτύσσει σχέσεις αμοιβαίας εμπιστοσύνης με την οικογένεια και σεβασμό με τις αρχές της κοινότητας. Το πλαίσιο λειτουργίας των κοινοτικών παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας του/της ΕΕΥ πρέπει να βασίζεται στις αρχές της καθολικότητας, καταλληλότητας /εγγύτητας περιβάλλοντος, συνέχειας, ισότητας, εστίασης στα πολλαπλά επίπεδα υγείας, διεπιστημονικότητας, διεπαγγελματικότητας, διατομεακής/διυπηρεσιακής συνεργασίας, ανταποκρισιμότητας και σχετικής με το πληθυσμό και τις συγκεκριμένες ανάγκες του.
- Ως σχεδιαστές κοινοτικών προγραμμάτων/παρεμβάσεων (προ)αγωγής υγείας οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη τους τα επίπεδα/παράγοντες επιρροής συμπεριφοράς υγείας, ήτοι ενδο-προσωπικοί, διαπροσωπικοί, θεσμικοί, κοινοτικοί και δημόσιας πολιτικής.
- Αποτελεί ηθική και δεοντολογική υποχρέωση του/της Ε.Ε.Υ. να διαθέτει τον απαιτούμενο χρόνο για σχεδίαση, οργάνωση και αξιολόγηση κοινοτικών παρεμβάσεων ή/και προγραμμάτων προαγωγής υγείας, καθώς αποτελεί πραγματικό χρόνο εργασίας. Ομοίως ισχύει και για το διατιθέμενο χρόνο για δικτύωση υπηρεσιών και δημοσιοποίηση / διάθεση αυτών των δράσεων.

(7) Κοινότητα σύμφωνα με τον Π.Ο.Υ.(1974) είναι μια κοινωνική ομάδα την οποία χαρακτηρίζουν κοινά γεωγραφικά όρια ή κοινές αξίες, πεποιθήσεις και ενδιαφέροντα. Τα μέλη της γνωρίζονται και επικοινωνούν μεταξύ τους. Λειτουργεί σε ένα ιδιαίτερο, συγκεκριμένο κοινωνικό περίγυρο, δημιουργεί συγκεκριμένους νόμους λειτουργίας, αξίες και κοινωνικά ιδρύματα και οργανισμούς. Το άτομο ανήκει στην ευρύτερη κοινωνία μέσω της οικογένειας και της κοινότητας στην οποία ζει.

Άρθρο 11:

- Ο/Η Ε.Ε.Υ. έχει την υποχρέωση να ενημερώνει για τις ηθικές και δεοντολογικές του/της υποχρεώσεις τον πολίτη που ενδιαφέρεται για τον ρόλο, τα καθήκοντα και υποχρεώσεις του/της ως εργαζόμενος-η σε προγράμματα πρωτοβάθμιας υγείας, (προ)αγωγής υγείας και δημόσιας υγείας.
- Παρέχει υπηρεσίες βάσει των επαγγελματικών δικαιωμάτων του/της, των κατευθυντηρίων οδηγιών υπηρεσιών πρωτοβάθμιας, δημόσιας υγείας και των εσωτερικών κανονισμών τους.
- Οι ηθικές αρχές της ευεργεσίας, της μη βλαπτικότητας και της δικαιοσύνης δύναται να καθοδηγούν τους/τις ΕΕΥ στις περιπτώσεις ηθικών διλημμάτων τους για τον τρόπο κατανομής των πόρων πρόληψης και (προ)αγωγής υγείας.

- Μεριμνά με ηθικό και δεοντολογικό άρτιο τρόπο για την εφαρμογή μέτρων δημόσιας υγείας, πρόληψης, αποτροπής βλαπτικών παραγόντων, επιτήρηση λοιμωδών και κοινωνικών νοσημάτων. Οι σύμβουλοι ΕΕΥ πρέπει να είναι ικανοί να σταθμίσουν με ακρίβεια και αξιοπιστία τη δυνητική επικινδυνότητα των χρηστών/ληπτών υπηρεσιών υγείας. Έχουν την ευθύνη υπηρεσιακής σύνταξης δήλωσης πολιτικής παροχής συμβουλευτικών και (προ)αγωγικών υπηρεσιών και αντίστοιχα δικαιούνται την απαίτηση εφαρμογής πολιτικών και διαδικασιών αντιμετώπισης παρόμοιων δυνητικών επικίνδυνων περιπτώσεων.
- Η ευθύνη για την πρόληψη νόσου δύναται να δημιουργήσει συγκρούσεις αξιών που σχετίζονται με το αυτεξούσιο , την ευεξία των χρηστών υπηρεσιών υγείας, την εχεμύθεια και την τήρηση υποσχέσεων εκ μέρους των ΕΕΥ .Ο/Η ΕΕΥ οφείλει να αποσαφηνίζει και να σταθμίζει έκαστη περίπτωση το όφελος της προσωπικής υγείας και αυτό των μελών της κοινότητας.
- Οφείλει να κοινωνεί κάθε πρόγραμμα παρέμβασης στην κοινότητα, με σαφή τρόπο, προκειμένου να εξασφαλίζεται η ελεύθερη συμμετοχή του πολίτη στο διενεργούμενο πρόγραμμα και να διατηρείται το ίσο δικαίωμα στην υγεία.
- Έχει την επαγγελματική και ηθική υποχρέωση να ενημερώνει πλήρως και να επεξηγεί με ουδέτερο αξιολογικά τρόπο, κάθε μέλος της κοινότητας για την ωφέλεια του προγράμματος στην σταδιοδρομία υγείας του πληθυσμού της περιοχής ευθύνης του/της.
- Η εφαρμογή προγραμμάτων Αγωγής Υγείας στη σχολική κοινότητα πρέπει να διέπεται από τις αρχές της διεπιστημονικότητας, συνολικής διάχυσης, συνέχειας, ηλικιακής διαφοροποίησης, σεβασμού, ενδυνάμωσης ευρύτερης σχολικής κοινότητας, ολιστικής υγιούς ανάπτυξης παιδιών-εκπαιδευτικών-γονέων, καθολικότητας, ενεργής συμμετοχής σχολικής κοινότητας, συνεργασίας με πολιτικές του κρυφού και φανερού σχολικού προγράμματος, των ευρύτερων κοινωνικών σχέσεων.
- Οι εμπλεκόμενοι ΕΕΥ οφείλουν να αναγνωρίζουν και εφαρμόζουν κατά την πρακτική προγραμμάτων Αγωγής Υγείας την κυκλική διαδικασία ανατροφοδότησης και αλληλεπίδρασης μεταξύ των σταδίων σχεδιασμού, εφαρμογής και αξιολόγησης τους.
- Οι έννοιες της αυτό-ενδυνάμωσης και ελεύθερης συμμετοχής των ατόμων στις δραστηριότητες της αγωγής υγείας, με πλήρη κατανόηση και αποδοχή των σκοπών τους , εκφράζουν τις βασικές αρχές καθοδήγησης των ΕΕΥ σε κάθε παρέμβαση ή/και πρόγραμμα.
- Έχει την ηθική υποχρέωση να διασφαλίσει στον πληθυσμό κάθε δικαίωμα επιλογών συμπεριφορών υγείας , τηρώντας τη νομοθεσία και το Σύνταγμα. Η ευθύνη των ΕΕΥ για την (προ)αγωγή της υγείας των ατόμων, ομάδων και κοινοτήτων οικοδομείται πάνω στην ηθική έννοια

της συνηγορίας και υποστηρίζεται από τις ηθικές αρχές της αυτονομίας (καθήκον σεβασμού των αυτεξούσιων επιλογών), ευεργεσίας και μη βλαπτικότητας (το καθήκον να κάνεις το καλό και να αποφεύγεις τη βλάβη) και την ηθική κρίση των ισχυόντων πολιτικών και μέτρων που απαιτούνται προκειμένου να διατηρηθεί η υγεία. Οι αξίες αυτές πρέπει να εξισορροπούνται με την ευθύνη των ΕΕΥ να (προ)άγουν την υγεία και να προλάβουν το κίνδυνο βλάβης χρησιμοποιώντας όλα τα διαθέσιμα μέσα ..

- Καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια εξασφάλισης ισότιμης πρόσβασης και ίσων δικαιωμάτων στη χρήση υπηρεσιών υγείας.
- Ο χρήστης υπηρεσιών υγείας έχει το δικαίωμα να προσδοκά από τον/την Ε.Ε.Υ. τη συνέχεια στη παροχή υπηρεσιών.
- Συμμετέχει με και σε άλλους φορείς, εθνικούς και διεθνείς στο σχεδιασμό προτύπων και αρχών που αφορούν στην ανάπτυξη ικανοτήτων των ΕΕΥ με στόχο την (προ)αγωγή της ασφάλειας των πολιτών, ενσωματώνοντας ποικίλες συνεργατικές προσεγγίσεις.
- Οι δημόσιες πολιτικές για την υγεία, τα προγράμματα και οι προτεραιότητες θα πρέπει να αναπτυχθούν και να αξιολογηθούν από τον/την αρμόδιο ο/η ΕΕΥ μέσω των διαδικασιών που εξασφαλίζουν την κοινοτική συμμετοχή.

Άρθρο 12:

- Κατά την κατ' οίκον επίσκεψη ο/η Ε.Ε.Υ. οφείλει να απέχει πάσης ακούσιας αδικίας και κάθε άλλης ανεπίτρεπτης σχέσης.
- Κάθε ασθενής που εξέρχεται του νοσοκομείου και **χρησιμοποιεί μετακλινική φροντίδα (follow-up) (8)** έχει δικαίωμα να γνωρίζει το ρόλο, τις αρμοδιότητες του/της Ε.Ε.Υ., καθώς και το σκοπό της κατ' οίκον επίσκεψης.

(8) Οι κυριότερες μορφές δράσεις του ρόλου του/της ΕΕΥ στη μετακλινική παρακολούθηση (follow up) κατά την παροχή προγραμμάτων (προ)αγωγής υγείας στη κοινότητα είναι σύννομες με τα σχετικώς οριζόμενα στο καθηκοντολόγιο του/της.

Άρθρο 13:

Τα ηλικιωμένα άτομα, τα ΑΜΕΑ ή και το περιβάλλον αυτών έχουν δικαίωμα να αιτηθούν επίσκεψη κατ' οίκον από τον/την Ε.Ε.Υ., προκειμένου να εκπαιδευτούν σε αρχές υγιεινής/ασφάλειας και φροντίδας υγείας. Ο/Η Ε.Ε.Υ. εγγυάται και διασφαλίζει τα συμφέροντα και τα δικαιώματα του εξυπηρετούμενου που έχει κριθεί ανίκανος για δικαιοπραξία, όταν ενεργεί για λογαριασμό του ή για λογαριασμό τρίτου προσώπου εξουσιοδοτημένο προς αυτό το σκοπό.

Εξαιρέσεις για την ενίσχυση της συμμετοχικότητας του ατόμου από τον/την Ε.Ε.Υ. αποτελούν αρνήσεις ατόμων που συνεπάγονται επιπλοκές στην υγεία του υπόλοιπου πληθυσμού και ατόμων που πάσχουν από συγκεκριμένες νοητικές και ψυχικές διαταραχές και αποφασίζουν αντί αυτών εξουσιοδοτημένα τρίτα πρόσωπα.

Άρθρο 14:

- Ο πολίτης ή ο κηδεμόνας που δεν επιθυμεί εμβολιασμό στον ίδιο ή στο βρέφος/παιδί/έφηβο-η του/της οποίου-ας φέρει την επιμέλεια, μπορεί να αρνηθεί με βάση την κείμενη νομοθεσία περί διενέργειας εμβολιασμών. Ο/Η Ε.Ε.Υ. οφείλει να διαβεβαιώσει περί τούτου και να χορηγήσει βεβαίωση υπηρεσίας περί μη διενέργειας, αφού επεξηγήσει τις συνέπειες της άρνησης και τηρήσει τα κατά περίπτωση πρωτόκολλα και αρχεία. Η άρνηση του κηδεμόνα δηλώνεται εγγράφως και ενυπόγραφα.
- Ο/Η ΕΕΥ εκτιμώντας την κατάσταση ,σε κατεπείγουσες περιπτώσεις σοβαρού κινδύνου και άμεσης ανάγκης (π.χ. επιδημίας, θανατηφόρου ασθένειας) δύναται να ενεργήσει αυτοβούλως και χωρίς συναίνεση των γονέων ή συγγενών ανηλίκου και να διενεργήσει εμβολιασμό, προκειμένου να αποτραπεί κίνδυνος ή σοβαρή βλάβη της υγείας του, ενώ ή άρνηση του αρμοδίου να συναινέσει προσώπου μπορεί να θεωρηθεί ως πλημμελής άσκηση των εκχωρούμενων εκ του νόμου εξουσιών του, με όλες τις προβλεπόμενες συνέπειες.
- Ο/Η ΕΕΥ ευθύνεται για τον περιορισμό της διάδοσης λοιμωδών νοσημάτων όπως αυτά ορίζονται με τις εκάστοτε υγειονομικές διατάξεις και χαρακτηρίζονται επικίνδυνα για τη δημόσια υγεία καθώς και λοιμωδών νοσημάτων που προλαμβάνονται με εμβολιασμό. Ως αρμόδιο υγειονομικό-ελεγκτικό όργανο στα πλαίσια των νομοθετικά οριζόμενων αρμοδιοτήτων του/της ελέγχει την εφαρμογή των ανωτέρω αναφερόμενων και συντάσσει σχετικές υγειονομικές εκθέσεις (π.χ. εμβολιαστικής κάλυψης) και τιμωρείται με τις προβλεπόμενες κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, παράβασης ή παρεμπόδισης καθήκοντος.
- Έχει την υποχρέωση πλήρους ενημέρωσης και επεξηγήσεων για κάθε διενεργούμενο εμβόλιο στον πληθυσμό και τις τυχόν παρενέργειες. Η ενημέρωση και η διενέργεια των εμβολίων γίνεται κατόπιν γραπτής συναίνεσης του λήπτη υπηρεσιών υγείας , των κηδεμόνων και γονέων σε περιπτώσεις εφήβων, ανήλικων παιδιών και ΑΜΕΑ.

Άρθρο 15:

- Ο/Η Ε.Ε.Υ. ενημερώνει άμεσα τον πληθυσμό της κοινότητας για αποφυγή και πρόκληση πανικού λόγω εκδήλωσης απειλής της δημόσιας υγείας. Με την ολοκλήρωση των εργασιών επιστημονικής ή

κάθε άλλου είδους κοινοτικής εκδήλωσης (προ)αγωγής υγείας που αναπτύσσεται κατά πρωτοβουλία, υπευθυνότητα, συμβολή και συμμετοχή Ε.Ε.Υ., οφείλει να αποσταλεί στα καθοριζόμενα χρονικά πλαίσια ή όταν αυτά δεν καθορίζονται αλλιώς εντός εύλογου διαστήματος, ήτοι ενδεικτικά έως ένα μήνα, απολογιστικά στοιχεία στις αρμόδιες υπεύθυνες τοπικές, περιφερειακές και κεντρικές αρχές, αναφέροντας συνοπτικά συμπεράσματα και προτάσεις με συνοδό υλικό. Την πράξη αυτή λαμβάνει γνώση η προϊστάμενη αρχή διοικητικής υπαγωγής του εν λόγω Ε.Ε.Υ..

Άρθρο 16:

- Ο/Η Ε.Ε.Υ. συμβάλλει στην ενημέρωση του κοινού και των αρμόδιων τοπικών, περιφερειακών και κεντρικών αρχών για θέματα κοινοτικής πολιτικής, συντάσσοντας σχετικές γνωμοδοτήσεις αλλαγών και τροποποίησης νομοθεσίας για τη βελτίωση και εύρεση φορέων που βοηθούν στην προστασία και προαγωγή της κοινοτικής δημόσιας υγείας (χάραξη πολιτικών κοινοτικής υγείας).
- Οι χρήστες υπηρεσιών υγείας έχουν δικαίωμα να γνωρίζουν το ονοματεπώνυμό του/της και τον χρόνο επίσκεψής του/της στο σπίτι.

2.4. Ηθικό και δεοντολογικό πλαίσιο προς τους συναδέλφους επισκέπτες υγείας, γιατρούς και λοιπό προσωπικό

Άρθρο 17:

- Ο/Η Ε.Ε.Υ. οφείλει να εργάζεται κατά συλλογικό και συνεργατικό τρόπο με τους συναδέλφους Ε.Ε.Υ., γιατρούς και άλλους λειτουργούς υγείας και μέριμνας, να αναγνωρίζει και να σέβεται την συγκεκριμένη τους συνεισφορά στην ομάδα υγείας **(9)**. Ως εκ τούτου οφείλει να απέχει από τη διατύπωση πορισμάτων και αξιολογήσεων που βρίσκονται στη δικαιοδοσία άλλων επαγγελματιών.
- Υποχρεούται να μην ιδιοποιείται εξυπηρετούμενους των συναδέλφων του/της.
- Υποχρεούται να μην αναλαμβάνει επαγγελματική ευθύνη εξυπηρετούμενους άλλης οργάνωσης ή και υπηρεσίας άλλου συναδέλφου, καθώς συνιστά αντιποίηση επαγγέλματος, και χωρίς προηγούμενη συναίνεση τους και υπό την προϋπόθεση ότι δεν τίθεται σε κίνδυνο η δημόσια υγεία ή υγεία του ωφελούμενου .
- Σε περιπτώσεις που εξυπηρετεί τους χρήστες υπηρεσιών άλλων συναδέλφων του/της, σε περίοδο προσωρινής απουσίας τους ή σε επείγουσα περίπτωση, υποχρεούται να τους εξυπηρετεί όπως οποιοδήποτε άλλον.

- Οι συζητήσεις και εκθέσεις των συμβούλων ΕΕΥ με επαγγελματίες συνάδελφους για τους χρήστες/λήπτες υπηρεσιών υγείας πρέπει να αποβλέπουν σε κάποια σκοπιμότητα και να μην ευτελίζουν το αντικείμενο τους.
- Συμμετέχει στην ενημέρωση των συναδέλφων, ειδικά των νεότερων, είτε δημοσιοποιώντας τις γνώσεις και πρακτικές του/της, είτε προσφέροντας πληροφορίες για οποιαδήποτε εκπαιδευτική δραστηριότητα (συνέδρια, σεμινάρια κ.α.).
- Λειτουργεί ως ομάδα πίεσης σε συνεργασία με άλλους φορείς (lobbying) για κοινωνικά και οικονομικά δίκαιες και ασφαλείς συνθήκες εργασίας στο επιστημονικό του/της πεδίο. Αναπτύσσει στρατηγικές σε ζητήματα που αφορούν το εργασιακό περιβάλλον και την υγεία.
- Συμμετέχει ισότιμα με άλλους επαγγελματίες υγείας, σε εθνικές, ευρωπαϊκές και διεθνείς επιτροπές που προάγουν το επάγγελμα και επιδιώκουν τη διεπιστημονική συνεργασία.

(9) Σύμφωνα με τον Π.Ο.Υ.(1981) Ομάδα Υγείας είναι ένας μη ιεραρχικός συνεταιρισμός ανθρώπων διαφορετικής επιστημονικής ειδικότητας που έχουν κοινό αντικειμενικό σκοπό την προσφορά της καλύτερης δυνατής φροντίδας υγείας στα άτομα, τις οικογένειες και την κοινότητα.

Άρθρο 18:

- Στις περιπτώσεις που οι ηθικές αρχές λειτουργούν επικαλυπτικά και συνακολουθητικά πρώτιστο μέλημα της ομάδας υγείας είναι η πλήρης προστασία της υγείας ως έννομο κοινωνικό αγαθό.
- Ο/Η Ε.Ε.Υ. που είναι υπεύθυνος/η για την απασχόληση και την αξιολόγηση των μελών της ομάδας υγείας υποχρεούται να εκπληρώνει το έργο του/της δίκαια, αξιοπρεπή και με αμερόληπτα και σαφή προκαθορισμένα κριτήρια αξιολόγησης.

Άρθρο 19:

Στα πλαίσια διεπιστημονικής ομαδικής συνεργασίας οι επαγγελματίες υγείας οφείλουν να ορίζουν από κοινού τον συντονιστή του ηθικού διλήμματος που καλούνται να αντιμετωπίσουν . Ο/Η Ε.Ε.Υ. οφείλει να αποφεύγει διεπαγγελματικές και διυπηρεσιακές συμβάσεις ή συμφωνίες που δύνανται να αποφέρουν κέρδος του/της, ακόμα και στις περιπτώσεις που διευκολύνει την προσβασιμότητα ή/και παραπομπή πολιτών σε άλλους τομείς υγείας, προκειμένου να επωφεληθούν της εξειδίκευσής τους.

Άρθρο 20:

Η διαχείριση των συγκρούσεων που προκύπτουν κατά τη συνεργασία των μελών της ομάδας, πρέπει να καταλήγει σε απόφαση που δεν προσβάλλει την αυτονομία και αξιοπρέπεια των χρηστών και των μελών της διεπιστημονικής

ομάδας. Ο/Η Ε.Ε.Υ. υποχρεούται να μην εκμεταλλεύεται τη διαφωνία συναδέλφου του/της με τον εργοδότη για να καταλάβει τη θέση του/της ή για να προάγει με οποιοδήποτε τρόπο το συμφέρον του/της σε βάρος του συναδέλφου.

Άρθρο 21:

- Τα μέλη της ομάδας υγείας οφείλουν να αναγνωρίζουν την αξία κάθε κλάδου και να παρέχουν στήριξη στα μέλη της. Οφείλουν να χτίζουν από κοινού με αίσθημα ευθύνης το πνεύμα συνεργασίας, αμοιβαιότητας, συγκαταβατικότητας, αξιοπιστίας και αλληλεγγύης. Στις περιπτώσεις που Ε.Ε.Υ. αντιμετωπίζει δημόσια μια κατηγορία ή καταγγελία, η συμπεριφορά του/της και οι συζητήσεις όπου μετέχει θα πρέπει να συμβαδίζουν με τις αρχές του διαλόγου, του σεβασμού στις ιδέες και στις ικανότητες άλλων επαγγελματιών, ακόμα και όταν αυτοί οι τελευταίοι παρεμβαίνουν νομικά στην αμφισβήτηση των δικών του/της.
- Η οικειοποίηση απόδοσης ευσήμων κατ' αποκλειστικότητα για πράξεις και έργα που αποτέλεσαν προϊόν διεπιστημονικής/διεπαγγελματικής συνεργασίας αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα. Ομοίως ισχύει για τα ερευνητικά αποτελέσματα άλλων συναδέλφων, φοιτητών, ανεξάρτητα αν έχουν ήδη ή όχι δημοσιοποιηθεί.
- Ο/Η ΕΕΥ πρέπει να λειτουργεί σύμφωνα με την Κοινοτική και εθνική νομοθεσία και τον ισχύοντα επαγγελματικό κώδικα για την προαγωγή και τη προβολή των υπηρεσιών, συμπεριλαμβανόμενης και εκείνης των υπηρεσιών με τη χρήση σύγχρονων μέσων που σχετίζονται με την κοινωνία της πληροφορίας.

Άρθρο 22:

- Οφείλει ο/η Ε.Ε.Υ. να μην εκφράζει ηθικές κρίσεις για τα μέλη της ομάδας υγείας. Όλα τα μέλη της ομάδας διατηρούν την ανεξάρτητη ηθική του επαγγέλματός τους, με σαφή καθορισμένα όρια, ωστόσο οφείλουν να συνεργάζονται κατά τρόπο που εξυπηρετείται το συμφέρον υγείας του πολίτη.
- Ο/Η ΕΕΥ έχει ηθική υποχρέωση απέναντι στους συναδέλφους να αναφέρει στο ΠΣΕΥ παρατήρηση ή υποψία ανήθικης συμπεριφοράς ή ενέργειας συναδέλφου/συνεργάτη. Η αποτίμηση ανήθικης συμπεριφοράς συναδέλφου πρέπει να βασίζεται σε στοιχεία που αντικειμενικά να χαρακτηρίζουν την συμπεριφορά του ως αμφισβητήσιμη συμπεριφορά ή ενέργεια που παραβιάζει τα αποδεκτά πρότυπα, τα κοινά συμφωνημένα της επαγγελματικής ομάδας και τις προσδοκίες της ίδιας ή ευρύτερης κοινότητας. Η απόδοση πειθαρχικών ποινών /κυρώσεων είναι αντίστοιχη της σοβαρότητας της παράβασης, καθώς συνάδει με την παρεμπόδιση της αύξησης δυνατοτήτων στους /στις ΕΕΥ να παρέχουν ποιοτική φροντίδα υγείας.

- Ο/Η Ε.Ε.Υ. που αντικαθιστά ή αντικαθίσταται από συνάδελφο κατά την άσκηση του επαγγέλματος του/της υποχρεούται να ενεργήσει σεβόμενος/σεβόμενη το επαγγελματικό κύρος, το χαρακτήρα, τη φήμη του/της συναδέλφου, καθώς και την πολιτική της υπηρεσίας στην παροχή υπηρεσιών υγείας που συνάδουν στο επαγγελματικό πλαίσιο του/της για όλο το χρονικό διάστημα της αντικατάστασης.
- Ο/Η Ε.Ε.Υ. που έχει την ευθύνη αξιολόγησης του έργου των εργαζόμενων ή των φοιτητών υποχρεούται να ανταλλάσσει μαζί τους απόψεις για τις κρίσεις της αξιολόγησης τους.

Άρθρο 23:

- Η αμφισβήτηση της συμμετοχής σε πράξεις φροντίδας υγείας από μέρος του/της Ε.Ε.Υ. δεν χαρακτηρίζεται άρνηση υπηρεσίας, εφόσον η Ε.Ε.Υ. δηλώσει ότι δεν έχει επαρκή εμπειρία και επαρκή γνώση περί των συνεπειών παροχής αυτής ή η παροχή της δύναται να προκαλέσει βλάβη. Δύναται να αρνηθεί την ανάπτυξη δραστηριότητας πάσης φύσεως ξένης στην ειδικευση της επαγγελματικής του/της αναφοράς. Οφείλει ο/η Ε.Ε.Υ. να αναφερθεί στην προϊσταμένη αρχή, προκειμένου να καλυφθεί η πράξη φροντίδας υγείας με υπηρεσιακό σημείωμα .
- Ο/Η Ε.Ε.Υ. αναγνωρίζει τα όρια των ικανοτήτων του/της. Δύναται να αρνηθεί, σε περίπτωση αναρμοδιότητας, να του/της εκχωρηθούν καθήκοντα, εκτός αν προηγουμένως λάβει επαρκείς οδηγίες σχετικά με αυτά τα καθήκοντα και εφόσον κρίνει τον εαυτό του/της επαρκή. Κάθε ΕΕΥ κατά τη παροχή των προληπτικών και (προ)αγωγικών υπηρεσιών ,φέρει την πρωταρχική ευθύνη για το επίπεδο της πρακτικής του/της και για την ασφάλεια των ενδεικνυόμενων παρεμβάσεων, τόσο σε προσωπικό όσο και σε επίπεδο επίβλεψης και συμμετοχής σε διεπαγγελματική/διεπιστημονική ομάδα.
- Ο/Η Ε.Ε.Υ. δεν αποδέχεται συνθήκες εργασίας που διακινδυνεύουν την επαγγελματική του αυτονομία και τον σεβασμό στις διατάξεις του παρόντος κώδικα. Σε κάθε εργασιακό καθεστώς εμπνέεται από τον σεβασμό σε παρόμοιους κανονισμούς, ανεξάρτητα της φύσης και της θέσης ευθύνης του/της. Σε περιπτώσεις που οι συνθήκες παρεμποδίζουν την ικανή και ασφαλή άσκηση της προληπτικής και (προ)αγωγικής δράσης του/της (π.χ. έλλειψη υλικών, προσωπικού, μη ασφαλή περιβάλλοντα δραστηριοποίησης κ.α.) και αδυνατεί να διατηρηθεί υψηλό επίπεδο φροντίδα υγείας, δύναται να αρνηθεί ενυπόγραφα και αιτιολογημένα στη προϊστάμενη και διοικητικά αρχή υπαγωγής του/της. Κάθε τέτοια ενέργεια δύναται να την κοινοποιεί και στο ΠΣΕΥ.
- Δικαιούται προστασίας της ιδιωτικής ζωής του/της, παρόμοια με τα υπόλοιπα επαγγέλματα, εκτός αν η συμπεριφορά του/της Ε.Ε.Υ. αντιβαίνει στην εκπλήρωση των επαγγελματικών του/της υποχρεώσεων.

- Οφείλει να διακρίνει τις ενέργειες της ιδιωτικής του/της ζωής από αυτές της εργασίας του/της ως Ε.Ε.Υ. ή ως αντιπροσώπου οργάνωσης ή επαγγελματικής/επιστημονικής ομάδας.
- Ο/Η Ε.Ε.Υ. διαφυλάττει την αυτονομία του στην επιλογή των μεθόδων και τεχνικών που χρησιμοποιεί για την εργασία του και είναι υπεύθυνος/η για την εφαρμογή, χρήση, αποτελέσματα, αξιολογήσεις και ερμηνείες που εξάγονται.
- Δύναται να υποχωρεί από την υποχρέωση επαγγελματικής αναφοράς σε περιπτώσεις ασυμβίβαστου ή σύγκρουσης συμφερόντων με τον πολίτη εφόσον δεν υπάρχει διαφορετική συμφωνία, αρκεί να εκπληρώσει τυχόν επείγοντα αποτελέσματα, που είναι χρήσιμα και άμεσα, είτε σε προσωπικό επίπεδο είτε σε επίπεδο προστασίας της κοινοτικής και δημόσιας υγείας.

2.5. Ε.Ε.Υ. και Έρευνα

Άρθρο 24:

- Ο/Η Ε.Ε.Υ. ως ερευνητής ή συμμετέχων σε έρευνες τηρεί τις βασικές αρχές και κανόνες που ορίζουν οι διεθνείς κώδικες και οι αρμόδιες επιτροπές ηθικής και δεοντολογίας των δημοσίων υπηρεσιών υγείας.
- Ως α(πα)σχολούμενος/η σε σπουδές και έρευνα με υποτροφία/χρηματοδότηση υποχρεούται να εφαρμόζει τους προκαθορισμένους όρους αυτής.
- Ο/Η Ε.Ε.Υ. εφαρμόζει τους διεθνούς κανονισμούς που διέπουν την έρευνα σε (με) ανθρώπους. Στην έρευνα, προηγείται για τον/την Ε.Ε.Υ., το συμφέρον της κοινωνίας και όχι του ερευνητή.
- Οι πληροφορίες που παρέχουν οι συμμετέχοντες στην έρευνα είναι εμπιστευτικές και δε δύναται να χρησιμοποιηθούν από τους εμπλεκόμενους Ε.Ε.Υ. για άλλους σκοπούς, εκτός από την περίπτωση που αυτοί γνωστοποιούνται και οι συμμετέχοντες συναινούν.
- Στα υποκείμενα της έρευνας που είναι εθελοντές, δηλώνουν πληροφορημένη συναίνεση κατά προτίμηση γραπτώς και χωρίς να επιβάλλονται στερήσεις ή κυρώσεις στους αρνούμενους να συμμετάσχουν σε αυτή.
- Ο/Η Ε.Ε.Υ. μπορεί να αρνηθεί τη συμμετοχή του/της σε ερευνητική ομάδα, εφόσον θεωρεί ότι υφίσταται κίνδυνος για την υγεία του υποκειμένου. Η ευθύνη για τον άνθρωπο- αντικείμενο σε πείραμα ανήκει πάντα στο γιατρό.
- Κατά την διενέργεια έρευνας ο/η Ε.Ε.Υ. οφείλει να τηρεί τους κανόνες και περιορισμούς που περιλαμβάνονται στο πρωτόκολλο ,

καθώς και κανόνες επιστημονικής ακρίβειας. Η έρευνα μπορεί να αφορά διαδικασίες αξιολόγησης προληπτικών μέτρων καθώς και επιδημιολογικές έρευνες, μη κλινικές. Έχει την ευθύνη για τη χρήση των αποτελεσμάτων των ερευνών ή υπηρεσιών στις οποίες μετέχει.

- Ο/Η Ε.Ε.Υ. μπορεί να συνδυάζει έρευνα μέσα από εφαρμογές φροντίδας υγείας με βάση την πιθανή ωφέλεια της δημόσιας υγείας, κατόπιν ενημέρωσης της αρμόδιας προϊσταμένης αρχής.
- Ο/Η Ε.Ε.Υ. σε έρευνα στον σχολικό πληθυσμό ή εταιρικών πελατών, λαμβάνει την συναίνεση των γονέων και/ή του επαγγελματικού σωματίου των εργαζομένων κατά αντιστοιχία για τη δεύτερη περίπτωση.

2.6 Αμοιβή του/της Ε.Ε.Υ.

Άρθρο 25:

Ο/Η Ε.Ε.Υ. παρέχει τις υπηρεσίες του/της με αμοιβή σύμφωνα με τη νομοθεσία και το πλαίσιο στο οποίο εργάζεται χωρίς να έχει το δικαίωμα να υποτιμά την αξία της και να διαδίδει με οποιοδήποτε τρόπο ή με οποιοδήποτε μέσο ότι δέχεται αμοιβή κατώτερη από αυτή που ορίζεται από τον νόμο. Ο/Η Ε.Ε.Υ. κατά τον καθορισμό της αμοιβής του/της για την άσκηση ιδιωτικού επαγγέλματος οφείλει βάσει των νομοθετικών κείμενων διατάξεων να διασφαλίζει ότι η αμοιβή είναι δίκαιη, εύλογη, αξιοπρεπής και ανάλογη των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Άρθρο 26:

Ο/Η Ε.Ε.Υ. οφείλει να απέχει από κάθε ενέργεια και να προλαμβάνει κάθε πράξη η οποία μπορεί να δημιουργήσει υπόνοιες ότι καταφεύγει σε αγυρτεία, εξαπάτηση, καταπίστευση ή εκμετάλλευση των εξυπηρετούμενων.

Άρθρο 27:

Κατ' εξαίρεση και με τρόπο που αποκλείει την διαφήμιση ή τον αθέμιτο ανταγωνισμό ο/η Ε.Ε.Υ. μπορεί να παρέχει τις υπηρεσίες του/της δωρεάν ή με τίμημα κατώτερο από το ισχύον προς αποδεδειγμένα απόρους ή οικονομικά αδυνάτους ασθενείς.

Άρθρο 28:

Κάθε άτομο το οποίο έχει κάλυψη ασφαλιστικού οργανισμού δεν θεωρείται άπορο έναντι του/της Ε.Ε.Υ.

Άρθρο 29:

- Ο/Η Ε.Ε.Υ. πρέπει να χειρίζεται με λεπτότητα, διακριτικότητα και μετριοπάθεια τα ζητήματα αμοιβής, απέχοντας από κάθε ενέργεια ή

απαίτηση, η οποία μπορεί να δικαιολογήσει μομφή εναντίον του/της για κερδοσκοπία ή αισχροκέρδεια.

- Ως εργοδότης, προϊστάμενος/η ή εκπαιδευτής/τρια συναδέλφων υποχρεούται σε ρητές οδηγίες για τις συνθήκες της διαρκούς επαγγελματικής του/της σχέσης.

2.7 Κυρώσεις

Άρθρο 30:

Κάθε παράβαση των διατάξεων του παρόντος τιμωρείται πειθαρχικά από τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα.

Άρθρο 31:

Επιπλέον ο/η Ε.Ε.Υ. που παραβιάζει τις διατάξεις των άρθρων που αναφέρονται στις υποχρεώσεις προς τους ασθενείς, περί αμοιβής και ως προς τα καθήκοντα προς τον Πανελλήνιο Σύλλογο Επισκεπτών Υγείας (Π.Σ.Ε.Υ.) τιμωρείται με προσωρινή ανάκληση της άδειας ασκήσεως του επαγγέλματος και προσωρινή παύση από θέση που τυχόν κατέχει στο Δημόσιο για τουλάχιστον δύο (2) έτη και πρόστιμο ποσού που θα ορίζεται κάθε φορά μ αιτιολογημένη απόφαση του ΔΣ του Π.Σ.Ε.Υ.

Η ποινή επιβάλλεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, μετά από γνώμη του Πειθαρχικού Συμβουλίου του Π.Σ.Ε.Υ., η οποία εκδίδεται μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την αποστολή σχετικού ερωτήματος. Σε περίπτωση τελέσεως εκ νέου μίας από τις ανωτέρω παραβάσεις, επιβάλλεται υποχρεωτικά, με όμοια απόφαση, οριστική ανάκληση της άδειας ασκήσεως του επαγγέλματος και οριστική παύση.

Άρθρο 32:

- Ο/Η Ε.Ε.Υ. που δεν θα είναι εγγεγραμμένος-η στον Π.Σ.Ε.Υ. θα κωλύεται ως προς την έκδοση άσκησης επαγγέλματος και τη συνταξιοδότησή του/της και θα είναι υποχρεωμένος να καταβάλλει αναδρομικά στον Π.Σ.Ε.Υ.ην ετήσια συνδρομή του για τα έτη αθέτησης της υποχρέωσης του/της.

Άρθρο 33:

Ο/Η Ε.Ε.Υ. έχει δικαίωμα σε αποκατάσταση, αποζημίωση και επανόρθωση κάθε οικονομικής ή ηθικής βλάβης ή ζημίας που υπέστη από την εναντίον του/της άσκηση κάθε είδους αβάσιμης αναφοράς από φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Κάθε Ε.Ε.Υ. ο/η οποίος-α κατηγορείται στο πλαίσιο αστικής, ποινικής ή πειθαρχικής διαδικασίας έχει δικαίωμα απόλυτου σεβασμού της προσωπικότητάς του/της.

Ο/Η ΕΕΥ δύναται να έχει την κατάλληλη νομική κάλυψη για επαγγελματική ευθύνη του μέσω του Συλλογικού Οργάνου.

Άρθρο 34:

Η τήρηση των διατάξεων του παρόντος Κώδικα επαφίεται στην επιστημονική αξιοπρέπεια και την επαγγελματική συνείδηση των Ε.Ε.Υ. καθώς και στη ορθή λειτουργία του ΠΣΕΥ και των Πειθαρχικών Συμβουλίων. Κάθε παραβίαση των διατάξεων αυτών διώκεται πειθαρχικώς.

Άρθρο 35:

Οφείλει να ενημερώνει έγκαιρα τον ΠΣΕΥ για συμπεριφορές συναδέλφων που οδηγούν σε αγανάκτηση ή/και διαπληκτισμό με πολίτη ή συνάδελφο και πράξεις που θίγουν την αξιοπρέπεια και τιμή του επαγγελματικού του τίτλου.

Άρθρο 36:

Κάθε παράλειψη ή παράβαση των υποχρεώσεων του/της Ε.Ε.Υ. προς τον Πανελλήνιο Σύλλογο Επισκεπτών Υγείας, καθώς και κάθε απείθεια προς τις αποφάσεις του, επισύρει πειθαρχικές κυρώσεις σε βάρος του/της.

2.8 Δεοντολογική συμπεριφορά προς τους εργοδότες και τις οργανώσεις

Άρθρο 37:

- Τηρεί τις (προ)συμφωνημένες δεσμεύσεις με την οργάνωση/φορέα όπου α(πα)σχολείται.
- Εργάζεται για τη βελτίωση της πολιτικής και των μεθόδων της οργάνωσης που α(πα)σχολείται και για την αποτελεσματικότητα, ποιότητα και αποδοτικότητα των υπηρεσιών (προ)αγωγής υγείας, συμβουλευτικής και εν γένει φροντίδας υγείας.
- Αρνείται να εργαστεί ή να στηρίξει σπουδαστές σε οργάνωση που έχει υποστεί νομοθετικές κυρώσεις ή περιορισμούς επαγγελματικής δραστηριότητας ή παραβίασης αρχών δεοντολογίας.
- Αξιοποιεί τους πόρους της οργάνωσης α(πα)σχόλησης του/της με ευσυνειδησία και προς τον σκοπό τον οποίο προορίζονται.

2.9. Δεοντολογική συμπεριφορά των μελών των οργάνων που συμμετέχουν στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων του ΠΣΕΥ

Άρθρο 38:

- Οι κανόνες δεοντολογίας των μελών των οργάνων που συμμετέχουν στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων του ΠΣΕΥ θα πρέπει να εδράζονται στις ίδιες αρχές που ισχύουν για όλα τα εγγεγραμμένα μέλη του ΠΣΕΥ και να είναι ανάλογοι των αρμοδιοτήτων που ανατίθενται για τις κατεχόμενες θέσεις.
- Αν αποδειχθούν ότι κατά την εργασία τους για τον ΠΣΕΥ προέκυψαν χρηματικά ή οικονομικά συμφέροντα, ή συμφέροντα που τους εμποδίζουν να ασκούν το καθήκον τους και να ενεργούν προς το συμφέρον του ΠΣΕΥ θα υπόκεινται σε πειθαρχικό έλεγχο και κυρώσεις.
- Βάσει της κείμενης νομοθεσίας υποχρεούνται να κάνουν δήλωση πόθεν έσχες και δύναται να υπηρετούν ταυτόχρονα σε αμειβόμενη θέση στο πλαίσιο σύμβασης με φορέα/υπηρεσία/οργάνωση που εγκρίθηκε από το εν λόγω ΔΣ ανάλογα με την περίπτωση.
- Μπορούν να υποβάλουν αίτηση/ προσφορά και να παρέχουν αμειβόμενη σύμβαση εργασίας, υπό τον όρο όμως ότι δεν τους προσφέρονται οποιαδήποτε προνομιακή μεταχείριση ή αντίθετα αποκλεισμός απλά λόγω της σύνδεσής τους με τον ΠΣΕΥ. Πιθανές συγκρούσεις συμφερόντων πρέπει να εντοπίζονται και να δηλώνονται από τα μέλη του ΠΣΕΥ. Η αποκάλυψη των πληροφοριών ή η έκθεση θα πρέπει να γίνει προς το κατάλληλο οριζόμενο όργανο.
- Θέματα αρχαιρεσιών, λειτουργίας, αρμοδιοτήτων και αποζημιώσεων καθορίζονται ρητώς από το εκάστοτε νομοθετικό πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας αυτού, και επί του παρόντος σύμφωνα με την Υ.Α. υπ αριθμ. Γ4α/Γ.Π. 100714/ΦΕΚ 3477/Β΄/23-12-2014 .

Σε περίπτωση πειθαρχικού παραπτώματος μέλους του ΠΣΕΥ, όπως αυτά ορίστηκαν ανωτέρω, που έλαβε χώρα προ της επικύρωσης του ΚΔ ή σε φάση τροποποίησης/επικαιροποίησης αυτού, η επιβολή των προβλεπόμενων πειθαρχικών κυρώσεων θα γίνονται όπως αυτές ορίζονται στο Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Ν.2690/1999-ΦΕΚ 45/τ.Α΄/09.03.1999) και στο Πειθαρχικό Δίκαιο Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.4057/2012-ΦΕΚ 54/τ.Α΄/14.03.2012) και στις εκάστοτε επικαιροποιήσεις τους. Οι κυρώσεις αυτές δύναται να ασκηθούν από τα αρμόδια τον έλεγχο όργανα της Διοίκησης του ΝΠΔΔ ΠΣΕΥ και ορίζονται ρητώς και συγκεκριμένα στην ΥΑ υπ. αριθμ. Γ4α/Γ.Π. 100714/2014 (ΦΕΚ 3477/23.12.2014) «Οργάνωση και λειτουργία Πανελληνίου Συλλόγου Επισκεπτών Υγείας (Π.Σ.Ε.Υ.)».

Η ισχύς του παρόντος Κώδικα Δεοντολογίας αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.